

Huvudman

DBGY Juvelen AB (organisationsnummer: 556578-9129)
info@dbgy.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskola Drottning Blankas Gymnasieskola Vasastan i Stockholms kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) DBGY Juvelen AB att senast **måndag den 30 september 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande utreda särskilt stöd samt arbetsplatsförlagt lärande. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om DBGY Juvelen AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

DBGY Juvelen AB ska vidta följande åtgärder

Utreda särskilt stöd och fatta beslut om åtgärdsprogram

1. Se till att för varje anmälan om utredning för särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn ska rektorn se till att en utredning av särskilt stöd startas. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn av de 66 elever som identifierats samt när utredningar av särskilt stöd startats för respektive elev. Denna

dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).

2. Se till att för varje utredning om särskilt stöd som avslutas innan den 16 augusti 2024, ska rektorn fatta beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattas under perioden 21 mars – 16 september 2024. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen).

Arbetsplatsförlagt lärande

3. Se till att alla elever som går lärlingsutbildning genomför minst hälften av sin utbildning som arbetsförlagt lärande (4 kap. 12–13 §§ och gymnasieförordningen (2010:2039).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser rätten att gå om en kurs, att särskilt beakta resultaten av nationella prov vid betygssättningen, att betyg sätts efter avslutad kurs, arbetet med frånvaro samt anmälan av fjärrundervisning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (2023:8158) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2023 inlett en tillsyn av Drottning Blankas Gymnasieskola Vasastan i Stockholms kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Drottning Blankas Gymnasieskola Vasastan följer gällande bestämmelser om rätten att gå om kurs, anmäla och utreda särskilt stöd, arbetsplatsförlagt lärande, att särskilt beakta provresultaten av nationella prov vid betygssättningen, att betyg sätts efter avslutad kurs, arbetet med frånvaro samt anmälan av fjärrundervisning.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan, rektorn och biträdande rektorn samt lektionsobservationer den 21-22

mars 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. exempel på elevers individuella studieplaner, frånvaroutredningar, skolans ordningsregler, åtgärdsprogram samt utredningar för dessa och skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Utreda särskilt stöd och fatta beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I förevarande tillsyns informationsinhämtning skriver rektor att rödmarkeringar i Early Warning System (EWS) innebär att eleven befaras att inte nå målen. Dessa rödmarkeringar är en tydlig signal till specialpedagog och kurator att starta utredning om särskilt stöd eller frånvaroutredningar. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd beslutar rektor i samråd med specialpedagog om att upprätta ett åtgärdsprogram för eleven med stöd som motsvarar det behov eleven visat sig ha i utredningen.

Rektorn uppger under sin intervju att han meddelat lärarna att en röd markering i EWS är en anmälan om att eleven riskerar att inte nå minst godkänt och att eleven kan vara i behov av särskilt stöd. Det kan dock enligt rektorn vara svårt att avgöra om det är särskilt stöd som behövs om en elev exempelvis har varit mycket frånvarande. Så en röd markering i EWS innebär att en utredning behövs, antingen en frånvaroutredning som görs av kuratorn eller en utredning om särskilt stöd som genomförs av specialpedagogen. Det är rektorn som beslutar om vilken typ av utredning som ska genomföras.

I informationsinhämtningen inför tillsynen framgår vidare att en stor andel elever fick F i matematik föregående läsår, 41 procent i kursen matematik 2b och 43 procent i matematik 3b. På frågan om alla elever som fick F i dessa kurser anmälts till rektorn för utredning av särskilt stöd säger en lärare att hen inte tror det. Läraren undervisade i en av dessa kurser föregående läsår. Hen säger att specialpedagogen fick information om alla elever som hade det svårt kunskapsmässigt, samt att specialpedagogen var med på lärarens lektioner och gav stödundervisning i syfte att rädda så många elever som möjligt innan betygen sattes.

Lärarna uppger att de anmäler en elev som riskerar att inte nå betygsriterierna i en kurs antingen via skolenhetens digitala plattform eller genom att rödmarkera eleven i EWS, som går igenom av lärare, elevhälsan och rektor. Elevhälsan har uppsikt på EWS samt deltar i de klasskonferenser som hålls fyra gånger per läsår där elevhälsan och alla undervisande lärare deltar.

Elevhälsan berättar i intervju att om en elev har tre kurser markerade med gult eller rött lyfts eleven för diskussion och rektorn beslutar om en frånvaroutredning eller en utredning om särskilt stöd ska genomföras, beroende på vad anledningen är. Det är dock inte alltid som tre markeringar innebär att någon utredning görs, utan de behöver gå in och titta vad som står antecknat om eleven för att avgöra det. Om en elev har färre än tre gula eller röda markeringar behöver en utredning inte genomföras. Elevhälsan säger dock att de alltid fångar upp elever som har kurser som markerats med gul eller röd, det beror på vilket ämne det är och de går in och tittar på vad läraren antecknat. Elevhälsan och rektorn gör en bedömning, om huruvida en utredning ska göras eller ej, för varje elev utifrån vad det står i kommentarerna i EWS.

Skolinspektionen har efter sitt besök på skolenheten begärt in kompletterande information angående hur många elever som har rödmarkerats i EWS:n under höstterminen 2023 och vårterminen 2024 samt för hur många elever som en utredning om elevens behov av särskilt stöd startats. Enligt huvudmannens svar har 50 rödmarkeringar gjorts i oktober 2023, 55 stycken i december 2023, 62 stycken i januari 2024 och 139 stycken i mars 2024. De 139 rödmarkeringarna i mars utgörs av 66 elever. Huvudmannen uppger vidare att efter Skolinspektionens besök gjordes en ny genomlysning av samtliga elever som är rödmarkerade. Utifrån detta påbörjades även utredningar om behov av särskilt stöd för ett fåtal elever och frånvaroutredningar påbörjades för 23 av de 66 eleverna.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den

ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § Skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att lärarna anmäler elever som riskerar att inte nå betygskriterierna, antingen via skolenhetens digitala plattform eller genom rödmarkering i EWS. Skolinspektionen bedömer således att det av omständigheterna inte framkommer annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav vad gäller anmälan om en elevs behov av utredning av särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolinspektionen bedömer dock att skolenhetens arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd brister eftersom det inte alltid startas en utredning av elevers behov av särskilt stöd efter att de har anmälts vara i behov av utredning.

Utredningen visar att ett stort antal elever fått underkänt i två efterföljande kurser i matematik trots insatser av specialpedagog och att det saknas uppgifter om att elevernas eventuella behov av särskilt stöd utretts. Lärarna har beskrivit att en rödmarkering i EWS innebär F-varning, alltså att eleven riskerar att inte nå betygskriterierna i kursen. Även rektorn uppger att en rödmarkering i EWS är att betrakta som att eleven riskerar att inte nå betygskriterierna i kursen och är i behov av en utredning. Enligt inskickad komplettering från huvudman framgår att 139 rödmarkeringar gjorts hittills under vårterminen 2024 och gäller 66 elever. Mot bakgrund av att huvudmannen uppger att utredningar av särskilt stöd endast startats för ett fåtal elever och att 23 frånvaroutredningar inletts bedömer Skolinspektionen att det finns ett stort antal elever som anmälts vara i behov av utredning av särskilt stöd men där någon utredning av elevers behov av särskilt stöd inte startats. Detta trots att lärarna genom rödmarkering anmält att det finns

en risk att eleverna inte når betygskriterierna i kursen. Att en utredning av särskilt stöd inte påbörjats trots att lärare har anmält behovet av utredning till rektorn utgör en brist. En utredning av särskilt stöd ska visa om eleven är i behov av stöd och vilka stödinsatser som behövs. Utredningen ska utmynna i att rektorn fattar beslut om att eleven bedöms vara i behov av särskilt stöd och åtgärdsprogram eller inte. Bristen medför en risk för elever att inte få det särskilda stöd de har rätt till.

Arbetsplatsförlagt lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynen begärt in en förteckning över elever som har arbetsplatsförlagt lärande, APL, där det framgår om eleverna läser lärlingsutbildning samt hur många veckors APL som har genomförts. Av förteckningen, samt i intervju med rektor och biträdande rektor, framgår att 18 elever i en klass på hantverksprogrammet påbörjat lärlingsutbildning i år 1. Enligt förteckningen, rektorn och biträdande rektor hade eleverna tio dagars APL under höstterminen 2023. Rektor och biträdande rektor uppger i intervju att eleverna under vårterminen 2024 ska genomföra APL under två dagar per vecka, samt två sammanhängande veckor. Det innebär, omräknat till veckor, att dessa elever får sammanlagt upp till 11 veckors APL under sitt första läsår. I år 2 och 3 har eleverna två dagars APL i veckan, plus sex (två perioder á tre veckor) veckors sammanhängande APL. I och med att varje läsår består av 40 veckor innebär detta att eleverna under andra och tredje läsåret sammanlagt får 44 veckor APL.

Rättslig reglering

Arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor. En elev som går gymnasial lärlingsutbildning ska i stället genomföra mer än hälften av denna utbildning som arbetsplatsförlagt lärande. Omfattningen ska då räknas från och med det läsår som eleven påbörjar den gymnasiala lärlingsutbildningen.

Vid beräkningen av hur stor del av lärlingsutbildningen på ett yrkesprogram som ska förläggas till en arbetsplats ska det bortses från sådana kurser i ämnen som eleven får välja bort enligt 23 §.

Om arbetsplatsförlagt lärande inte kan erbjudas på ett yrkesprogram i gymnasieskolan eller ett nationellt program i anpassade gymnasieskolan, får utbildningen anordnas bara om

1. planerade platser för arbetsplatsförlagt lärande inte kan tillhandahållas på grund av omständigheter som huvudmannen inte kunnat råda över, eller
2. utbildningen av säkerhetsskäl inte kan förläggas till en arbetsplats utanför skolan.

Det arbetsplatsförlagda lärandet ska i de fall som avses i första stycket bytas ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan. Innan huvudmannen för en

gymnasieskola beslutar om detta ska huvudmannen samråda med det lokala programrådet.

Om en utbildning har skolförlagts på grund av det som sägs i första stycket 1, ska huvudmannen vidta de åtgärder som behövs för att utbildningen så snart som möjligt ska förläggas till en arbetsplats. Förordning (2022:1617). (4. Kap 12-13 §§ gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna som påbörjar lärlingsutbildningen under höstterminen i år 1 på Lärlingsutbildningen på Hantverksprogrammet inte får arbetsplatsförlagt lärande i rätt omfattning. Lärlingsutbildningen på Hantverksprogrammet pågår under tre år och omfattar 120 veckor, dvs. 40 veckor per läsår. En elev som går lärlingsutbildning ska genomföra mer än hälften av denna utbildning som arbetsplatsförlagt lärande. Omfattningen ska då räknas från och med det läsår som eleven påbörjar den gymnasiala lärlingsutbildningen. Utredningen visar att eleverna sammanlagt under sin treåriga utbildning får 55 veckor APL jämfört med de 60 veckor som de minst har rätt till. Mot bakgrund av ovan bedömer Skolinspektionen att nämnda elever inte får arbetsplatsförlagt lärande i den omfattning de har rätt till.

Områden utan konstaterade brister

Rätten att gå om en kurs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentation som inkommit från huvudman inför tillsynsbesöket framgår att eleverna fått information om rätten att gå om en kurs av studie- och yrkesvägledaren samt via skolans digitala plattform. Rektorn uppger att studie- och yrkesvägledaren har i uppgift att informera eleverna om möjligheten att läsa om kurser som eleverna inte fått minst E i, men att det inte finns några elever som gör det. Han säger också att om det hade funnits ett sådant önskemål så skulle skolan säkert lösa det, men att de sett goda resultat av provningar.

I intervju med elever framgår att de inte känner till möjligheten att gå om en kurs som de inte fått lägst betyget E i samt att detta inte är något som de erbjudits. Eleverna uppger att de endast har fått information om möjlighet att genomföra provning. I intervju med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att eleverna i praktiken inte erbjuds att gå om kurser utan att det som erbjudits elever som inte fått godkänt i en kurs är provning. Lärarna berättar även att det skulle bli problematiskt för eleverna att läsa om kurser eftersom det skulle krocka med andra lektioner i deras scheman, och att eleverna då skulle missa annan

undervisning, samt att eleverna sällan vill läsa om kurser med elever som är yngre än de själva.

Rättslig reglering

Om en elev inte har fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl (9 kap. 1 § gymnasieförordningen).

En elev som inte har fått betyget E på gymnasiearbetet har rätt att göra om arbetet en gång (9 kap. 1 § gymnasieförordningen).

Rektorn fattar beslut enligt 1, 2, 4 och 4a §§ efter det att eleven och berörda lärare har fått yttra sig. Om eleven inte har fyllt 18 år ska även elevens vårdnadshavare yttra sig (9 kap. 5 § gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att studie- och yrkesvägledaren har i uppgift att informera eleverna om möjligheten att läsa om kurser som elever inte fått lägst betyget E i men att de 11 elever som Skolinspektionen intervjuat inte känner till att en sådan möjlighet finns. Rektorn i sin tur uppger att skolan sett goda resultat av provningar men att elever erbjuds att gå om kurser om sådana önskemål skulle uppstå.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Drottning Blankas Gymnasieskola Vasastan brutit mot bestämmelserna när det gäller rätten att gå om en kurs. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt beakta resultaten av nationella prov i betygsättningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjun med lärarna framgår att det finns ett arbete på skolan med sambedömning av nationella prov samt en arbetsgrupp för de lärare som undervisar i ämnen där nationella prov genomförs. Lärarna ger även exempel på särskilda skäl för en situation där resultatet på nationella provet inte beaktats, då tekniska problem med ett datorprogram för elever med läs- och skrivsvårigheter.

Under sin intervju uppger rektorn att han för ett par år sedan upplevde att det fanns en kultur bland lärarna att de nationella proven inte var så betydelsefulla och att det fanns olika uppfattningar i huruvida de skulle påverka elevernas betyg. Rektorn berättar att det var ett stort problem då och att det var anledningen till att han startade upp en arbetsgrupp med lärare, "nationella prov-gruppen". Därtill har huvudmannen gått ut med nya riktlinjer kring hur lärarna ska arbeta med

sambedömning och det finns en förstelärare med fokus på betyg och bedömning som arbetar aktivt och löpande med det.

Rättslig reglering

Vid betygssättningen i en kurs som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl (15 kap. 25 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betyg sätts efter avslutad kurs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I de individuella studieplaner som Skolinspektionen tagit del av från december 2023 anges för flera kurser att de avslutats, men inget betyg är satt. Kurserna anges ha slutdatum den 12 januari 2024. Den biträdande rektorn, som ansvarar för elevernas individuella studieplaner, uppger att för en av kurserna, religionskunskap, avslutades kursen i december eftersom läraren slutade arbeta på skolan. Eleverna skulle egentligen haft en lektion under första skolveckan i januari 2024. I de andra kurserna säger rektorn att eleverna haft undervisning i januari och att betygen satts i anslutning till att undervisningen avslutats. Detta bekräftas genom att den biträdande rektorn vid tidpunkten för Skolinspektionens besök på skolenheten, visar aktuella betygskataloger där det framgår att betygen satts den 22 samt 30 januari 2024.

Rättslig reglering

Betyg ska sättas på varje avslutad kurs och efter genomfört gymnasiearbete (15 kap. 22 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetet med frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med lärare framgår att de registrerar elevernas närvaro i början av varje lektion, om elever kommer sent till lektionen ändras frånvaro till sen ankomst. Om elever lämnar lektionen anges delvis frånvaro, samt antal minuter. När lärarna registrerar ogiltig frånvaro i systemet går en signal till elevens vårdnadshavare om eleven är under 18 år. En del klasser, framförallt i år 3, har en tendens till att komma sent eller att vara frånvarande under första lektionen. Lärarna berättar också att många av eleverna bor utanför stan och kommer sent p.g.a. förseningar med pendeln. Det kan dock vara skillnad mellan klasserna, vissa klasser är mycket punktliga. Lärarna säger att de får bra koll på sina mentorselever på den digitala plattformen och det är lätt att se om det finns någon systematik i elevernas frånvaro. Rutinen är att man som mentor följer upp elevernas frånvaro varje måndag säger en lärare. Var sjätte vecka får mentorerna information från den biträdande rektorn om elevernas frånvaro, samt förslag till om eleverna ska rapporteras till CSN eller om studiebidraget ska dras in p.g.a. frånvaro. Då tar mentorn ett samtal med eleven och vårdnadshavare om eleven inte är myndig. Det finns ett frågebatteri som stöd. Mentorn gör också en mentorskartläggning där mentorn intervjuar elev och vårdnadshavare kring hur skolgången har sett ut i grundskolan, behov av stöd och hur det fungerar socialt för eleven. Beroende på vad som kommer fram informerar eventuellt mentorn därefter till kuratorn som genomför en frånvaroutredning.

Rättslig reglering

En elevs vårdnadshavare ska informeras samma dag om att eleven varit frånvarande. Om en elev har upprepade eller längre frånvaro ska rektorn se till att det startas en utredning för att utreda frånvaron, samt besluta och genomföra åtgärder för att komma tillrätta med elevens frånvaro (15 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan av fjärrundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

När Skolinspektionen granskat inkommen dokumentation framgick att huvudmannen inte skickat in en anmälan avseende modersmålsundervisning via fjärrundervisning. Huvudmannen har vid tidpunkten för beslutet inkommit med en sådan anmälan.

Rättslig reglering

En huvudman ska anmäla om huvudmannen beslutat att använda fjärrundervisning enligt 5 a kap. 6 § skolförordningen (2011:185) och 4 a kap. 6 § gymnasieförordningen (2010:2039).

Denna anmälan avser beslut från huvudman inom skolväsendet som ska använda fjärrundervisning. För bestämmelser om anmälan se Statens skolinspektions föreskrifter om anmälan att bedriva fjärrundervisning (SKOLFS 2020:227).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller föfattningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Claes Börjesson

Beslutsfattare
Signerat av: Claes Börjesson

X Jin Sarac Batifi

Föredragande
Signerat av: Jin Sarac Batifi

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Madeleine Olofsson medverkat.